

Informace ze zdravotnictví Pardubického kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
20. 8. 2013

3

Diabetologie - činnost oboru v Pardubickém kraji v roce 2012

Diabetology - Activity in Branch in the Pardubice Region in 2012

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Pardubickém kraji v roce 2012 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Pardubice region in 2012 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2012. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2012 představují diabetici v Pardubickém kraji více než 7 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 135 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 1 966), což z celkového počtu pacientů činilo 0,36 % (ČR 0,23 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,13 % (v ČR 0,09 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 13,18 lékařů a 16,00 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku)

ve 194 ordinacích. Lékaři k 31.12.2012 léčili celkem 37 282 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 829 léčených pacientů (v roce 2011 to bylo 2 554), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 331 pacientů (v roce 2011 to bylo 2 306 pacientů). Ze 194 ordinací bylo 165 ordinací praktických lékařů pro dospělé (85 %). V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2012 bylo provedeno celkem přes 91 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo pokles o více než 5 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 6 918, nejméně v okrese Chrudim (5 869) a nejvíce v okrese Ústí nad Orlicí (8 433). Celkový počet léčených osob meziročně klesl téměř o 6 %. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen 52,1 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 52,6 %).

V roce 2011 byl na ročním statickém výkazu diabetologie změněn celý oddíl „Léčba“ – již se zde nesleduje počet osob léčených na DM, ale počet jednotlivých způsobů léčby naordinovaných k léčbě diabetu rozlišených podle typu onemocnění a podle věku. Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce. Proto nelze porovnávat strukturu pacientů podle druhu léčby s předchozím obdobím.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, téměř 94 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Svitavy (téměř 97 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 2 556 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2012), stejně jako v roce 2008 u mužů a roku 2007 a 2010 u žen došlo k poklesu počtu léčených diabetiků.

Zpracovala: Jana Vosáhllová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.: 495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
Chrudim	47	2,48	4,01	14 554	5 869
Pardubice	62	4,96	5,86	30 723	6 194
Svitavy	38	2,09	2,38	15 126	7 237
Ústí nad Orlicí	47	3,65	3,75	30 779	8 433
Pardubický kraj	194	13,18	16,00	91 182	6 918
Česká republika	3 265	360,83	396,51	2 204 822	6 110

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Chrudim	7 899	758,02	4,10	94,18	1,72
Pardubice	12 015	714,17	5,83	92,45	1,72
Svitavy	8 805	838,80	2,31	96,63	1,07
Ústí nad Orlicí	8 563	615,93	8,56	90,27	1,17
Pardubický kraj	37 282	721,90	5,26	93,30	1,44
Česká republika	841 227	799,94	6,72	91,84	1,44

Počet léčených diabetiků k 31.12.2012

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Chrudim	7 899	46,04	53,96	42,07	508	43,31	56,69
Pardubice	12 015	48,87	51,13	33,05	769	50,07	49,93
Svitavy	8 805	49,09	50,91	37,76	571	50,44	49,56
Ústí nad Orlicí	8 563	47,06	52,94	20,23	763	47,58	52,42
Pardubický kraj	37 282	47,91	52,09	33,13	2 611	48,10	51,90
Česká republika	841 227	47,41	52,59	19,73	72 063	47,92	52,08

Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

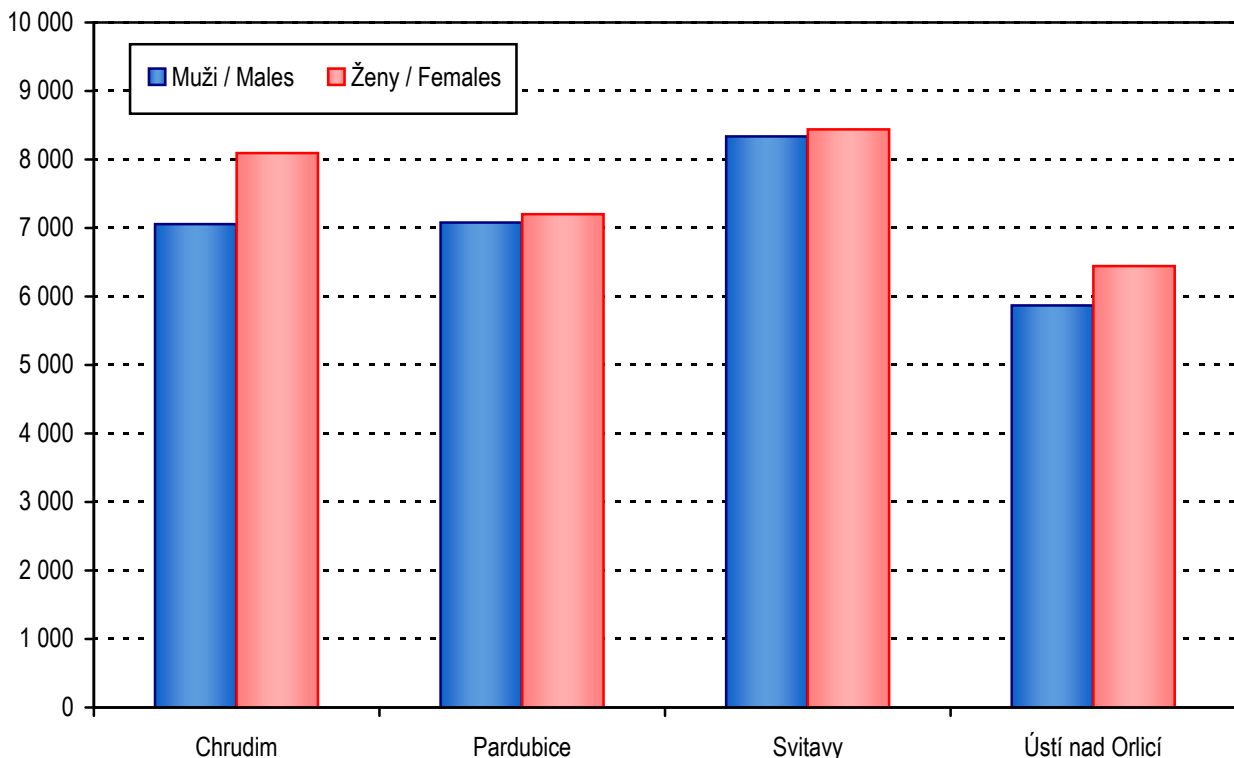
Území, okres	Diabetická							
	nefropatie		retinopatie			noha		
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací pod kotníkem	z celku s amputací nad kotníkem
				proliferativní	slepota			
Chrudim	801	330	811	149	23	217	61	41
Pardubice	1 896	718	1 290	297	54	401	120	94
Svitavy	915	265	752	250	12	158	39	24
Ústí nad Orlicí	919	351	707	211	15	430	47	43
Pardubický kraj	4 531	1 664	3 560	907	104	1 206	267	202

Léčení diabetici podle druhu léčby *)

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Inkretinovými mimetiky	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Chrudim	880	84,45	7 705	739,40	2 059	197,59	82	7,87
Pardubice	1 730	102,83	11 727	697,05	2 105	125,12	153	9,09
Svitavy	2 171	206,82	6 233	593,78	1 480	140,99	71	6,76
Ústí nad Orlicí	878	63,15	7 954	572,12	2 923	210,25	78	5,61
Pardubický kraj	5 659	109,58	33 619	650,98	8 567	165,89	384	7,44
Česká republika	119 538	113,67	708 085	673,33	209 102	198,84	11 636	11,06

*) Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Léčení diabetici podle okresů (na 100 000 obyvatel)
Diabetics under treatment by districts
(per 100 000 inhabitants)

Poznámka: Léčení diabetici podle sídla zdravotnického zařízení

Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2012

